

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 529
van **ELS ROBEYNS**
datum: 15 maart 2016

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Waterarmoede - Afsluitingen drinkwater

Waterarmoede wordt een steeds nijpender probleem. Steeds meer mensen hebben de laatste jaren te kampen met waterarmoede.

Een eenduidige definitie van waterarmoede is er niet. Experts zijn het erover eens dat het gaat over een situatie waarbij iemand geen toegang heeft tot voldoende water of tot kwaliteitsvol water dat voldoet aan de basisnoden: hydratatie, voeding, hygiëne van het lichaam en de woning.

Maar vast staat dat waterarmoede in België vooral te maken heeft met een laag inkomen, een te hoge waterfactuur en een woning van slechte kwaliteit.

1. Heeft de minister cijfers die de waterarmoede in Vlaanderen in kaart brengen? Zo ja, graag een opdeling per provincie. Wat zijn de omstandigheden die leiden tot waterarmoede?
2. Hoeveel afsluitingen van water gebeurden er in 2014 en 2015? Graag een opsplitsing huishoudelijke en niet-huishoudelijke aansluitingen per provincie.
3. Wat zijn de oorzaken waardoor mensen hun waterfactuur niet meer kunnen betalen?
4. Hoeveel dossiers werden in de lokale adviescommissies (LAC's) water behandeld in 2013 en 2014? In hoeveel gevallen kon een afsluiting voorkomen worden? In hoeveel gevallen werd een afbetalingsplan opgesteld? Graag een opdeling per provincie.
5. Welke evolutie stelt de minister vast met betrekking tot het aantal mensen die hun waterfactuur niet meer kunnen betalen?
6. Welke evolutie stelt de minister vast met betrekking tot het aantal afsluitingen?
7. Hoeveel waterscans werden in 2013 en 2014 uitgevoerd en wat waren de resultaten ervan en welke conclusies kunnen er uit getrokken worden? Graag een opdeling per provincie wat het aantal waterscans betreft.
8. Welke beleidsmaatregelen heeft de minister genomen om waterafsluitingen te voorkomen?
9. Welke beleidsmaatregelen gaat de minister nog nemen om waterafsluitingen te voorkomen?

ANTWOORD

op vraag nr. 529 van 15 maart 2016

van **ELS ROBEYNS**

1. De vraag naar de omstandigheden die leiden tot waterarmoede, is niet eenvoudig te beantwoorden. Net als de problematiek van energiearmoede is waterarmoede gekoppeld aan het totale bestedingspatroon van de klant. De Vlaamse Milieumaatschappij voerde recent een onderzoek uit naar de haalbaarheid voor het invoeren van een betaalbaarheidstoets op de integrale waterfactuur. De studie 'Opmaak van een code van goede praktijk voor de opvolging van betalingsachterstand en de LAC water' die Samenlevingsopbouw Antwerpen uitvoert, zal hier wellicht de nodige aandachtspunten naar voor brengen. Interessant aan deze studie is dat ze vertrekt vanuit het perspectief van mensen in een maatschappelijk kwetsbare positie, wat nodig is om een beter inzicht te krijgen in de problematiek van waterarmoede.

Wanneer een klant van een watermaatschappij zijn factuur niet betaalt, krijgt hij een herinneringsbrief. Als de klant ook niet reageert op de herinneringsbrief, stelt de drinkwatermaatschappij de klant in gebreke. Het aantal ingebrekestellingen (340.357 in 2014) geeft dan ook een ruwe indicatie van waterarmoede. Naast de ingebrekestellingen kan ook het aantal aanvragen voor een betalingsuitstel (72.372 in 2014) of een afbetalingsplan (58.897 in 2014) een indicatie geven van waterarmoede. Het tijdsbestek voor het beantwoorden van deze vraag laat niet toe om de gevraagde opdeling per provincie aan te leveren.

2. In 2014 werden 3.568 huishoudelijke klanten en 1.108 niet huishoudelijke klanten afgesloten. Voor de niet-huishoudelijke klanten is een opdeling per provincie niet beschikbaar. Voor de huishoudelijke klanten vindt u het overzicht in bijlage. Cijfers voor 2015 zijn nog niet beschikbaar.
3. Zie antwoord op vraag 1.
4. In 2013 bedroeg het aantal behandelde dossiers op de LAC 19.000 en in 2014 22.438 dossiers.
Het aantal dossiers waar een afsluiting voorkomen werd, bedroeg 15.863 in 2013 en 19.311 in 2014.
Het aantal afbetalingsplannen, opgelegd door de LAC, bedroeg 10.223 in 2013 en 10.486 in 2014.
In bijlage vindt u het overzicht per provincie voor de behandelde dossiers en voor de dossiers waar een afsluiting voorkomen werd. Voor de afbetalingsplannen is een opdeling per provincie niet beschikbaar.
5. Het aantal jaren waarvoor volledige cijfers ter beschikking zijn, is beperkt, waardoor het onzeker is of de trends die kunnen worden vastgesteld aanhouden. In het algemeen is er een toename van het aantal aanvragen voor een uitstel tot betaling en voor een afbetalingsplan.
6. Afsluitingen van de watertoevoer gebeuren niet alleen na wanbetaling, maar ook na fraude, het niet verlenen van toegang tot de watermeter, ... De cijfers over het aantal afsluitingen moeten dus genuanceerd geïnterpreteerd worden. In 2014 is er een daling van het aantal aanvragen tot afsluiting bij de LAC's wegens wanbetaling.

7. Het uitvoeren van de waterscan is pas verplicht sinds juli 2014. In totaal werden tussen juli 2014 en december 2014 44 waterscans uitgevoerd. Een opsplitsing per provincie vindt u in bijlage. Een opvolging van de effecten werd nog niet uitgevoerd.
8. Sinds 1 januari 2016 is de nieuwe tariefstructuur voor drinkwater in voege. Wie verantwoord omgaat met drinkwater, betaalt dankzij die tariefstructuur verhoudingsgewijs minder dan wie kwistig omspringt met drinkwater. Bij de uitwerking van de nieuwe tariefstructuur is er voor de sociale doelgroep bovendien een korting van 80 % voorzien op de integrale factuur. Daarnaast zijn er in het Algemeen Waterverkoopreglement mechanismen en beschermingsmaatregelen ingebouwd die beogen afsluitingen te vermijden.
9. Voor bijkomende beleidsmaatregelen wacht ik op de uitwerking van het project 'Opmaak van een code van goede praktijk voor de opvolging van betalingsachterstand en de LAC water' van Samenlevingsopbouw Provincie Antwerpen. Deze code zal nuttig zijn om onder meer de OCMW-medewerkers in de LAC's te ondersteunen en de drinkwatermaatschappijen aan te sturen op een voldoende doelgroep-specifieke benadering bij de betalingsopvolging. Ik verwijs ook naar de doelstelling uit het Vlaams actieplan armoedebestrijding rond het bewaken van de betaalbaarheid van water voor de kansarmen.

BIJLAGE

Overzicht